

Genrer del 4

Krönika

Carmen Winding

Ordet krönika

- En krönika är en personlig artikel om en vardaglig och aktuell händelse.
- Enligt ne.se betyder *chrónos* "tid" och *chronikós* betyder "hörande till tiden". Orden *chronika* (biblí'a) betyder "historieböcker".
- Man kan skriva en krönika om någon känd persons liv.
- Förr skrev man kungakrönikor.

Krönikören

- När du skriver en krönika tar du inte bara upp ett aktuellt ämne utan har också åsikter om det.
- Som krönikör vill du underhålla med din krönika.
- Som krönikör vill du övertyga med din krönika.

Krönikans mönster

- **Rubrik**
- **Inledning**
- **Ämne** och **bakgrund**
- **Åsikter** och **argument**
- **Slutsats** och **uppmaning**

Rubrik

- Du kan sammanfatta innehållet i din krönika med en bra rubrik.
- Din rubrik ska locka läsare.
- Din rubrik ska vara slagkraftig.
- Din rubrik ska få läsaren att vilja läsa din krönika.

Inledning – ämne - bakgrund

- Din inledning kan börja med att ta upp ämnet.
- Din inledning kan berätta om en händelse som fick dig att tänka till.
- Din inledning kan vara ett citat.
- Din inledning kan vara ett utdrag ur en bok.
- Din inledning kan vara en del av en dikt.
- Din inledning kan vara något provocerande.
- Din inledning kan vara något beskrivande.

Inledning – ämne - bakgrund

- Presentera ditt ämne. Varför har du valt att skriva om detta ämne?
- Var det något eller någon/några som fick dig att tänka till. Följande känslor-ord kan hjälpa dig:
 - glad
 - ledsen
 - arg
 - besviken
 - upprörd
 - överraskad
 - chockad

Åsikter och argument

- Vad har du för åsikter?
- Vad har du för argument?
- Vad har du för känslargument? (Du får ha med känslor i din framställning och då kallas dina argument för känslargument.)
- Vad har du för personliga tankar?

Slutsats och uppmaning

- Vad drar du för slutsatser? Vad har du kommit fram till?
- Vad tänker du uppmana folk att göra? Vad vill du att läsarna ska göra när de läst din krönika?
- Vad har du för tanke med din krönika?
- Vad har du för viktigt budskap med din text?
- Vad har du för viktig fråga som läsaren kan fundera vidare på?
- Vad har du för viktig åsikt du vill föra fram i din krönika? Upprepa den i slutet.
- Vad har du för ”knorr” som kan få läsaren att skratta.

Personlig stil

- Det är din krönika alltså får du vara personlig. Skriv i jag-form.
- Visa balans mellan personligt och privat. Håll det mest privata för dig själv. Läsarna vill inte att du blottar ditt innersta "jag".
- Dela med dig av dina personliga tankar kring ämnet men tänk på "balansen" personligt - privat.
- Våga berätta om dina känslor. Skriv gärna "enligt mig..."
- Variera mellan fakta som du vill upplysa om och personliga tankar och känslor. Din krönika är en text där du blandar fakta med åsikter och argument.

Språket

- Använd gärna språkliga knep som
 - **liknelser**
 - **metaforer**
 - **symboler**
 - **upprepning**
 - **rim**

Språket

- Som krönikör behöver du skriva så att alla förstår.
- Som krönikör kan du skapa en bild i läsaren huvud.
- Som krönikör vågar du vara DU.
- Som krönikör är du påläst.
- Som krönikör är du bra på att referera till populära filmer, böcker, sångartister och tv-serier.
- Som krönikör vågar du skriva känslor.
- Som krönikör vågar du ställa frågor.
- Som krönikör vågar du väcka debatt.
- Som krönikör vågar du ifrågasätta.
- Som krönikör är du underhållande.